

## Zondagsschoolboekje



Titel: Het kerstboompje in het ziekenhuis

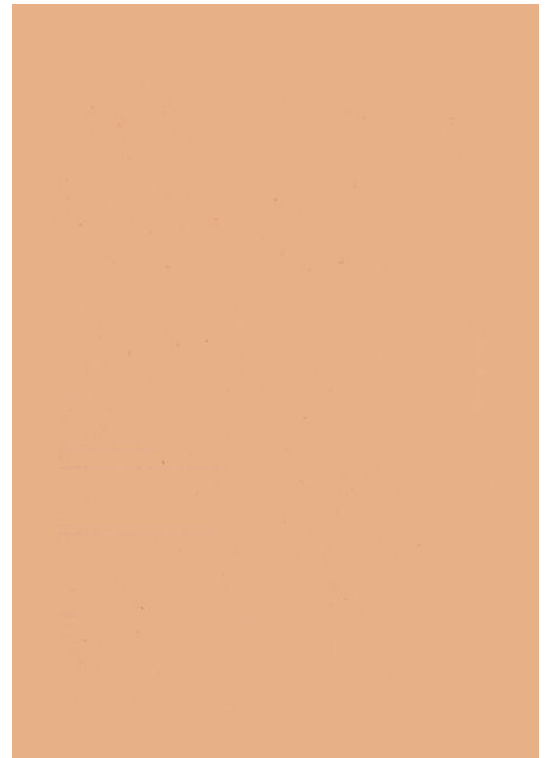
Auteur: Henriette Bredius

Illustrator:

Uitgever: Ned. Godsdienstig Traktaatgenootschap

Druk: 1

Jaar van uitgave: 1900



# Het Kerstboompje in het Ziekenhuis

DOOR

HENRIETTE BREDIUS.

Uitgegeven door het

Ned. Godsdienstig Traktaatgenootschap.



AMSTERDAM,  
D. B. CENTEN.



»Kate! Kate! kom eens gauw beneden, waar zit je toch,» riepen een aantal vroolijke kinderstemmen, onder aan de trap.

»Wat is er?» klonk het van boven.

»Kom toch, gauw, er is wat voor je gekomen.»

»Voor mij, wat is het dan?»

»Een brief!»

»Ja, een brief van grootvader voor jou, kom dan toch, Kate, ben je nu heelemaal niet nieuwsgierig?»

»Ik, kom al, kinderen, maar ik had de handen vol, ge zijt ook zoo erg ongeduldig.»

Met deze woorden daalde een jong meisje haastig de trap af, en stond weldra te midden van het groepje.

Kate Richter was een bijzonder lieflijke verschijning; slank en lenig van gestalte, kwam haar figuur zeer goed uit in de eenvoudige japon van donkere

6

stof, die haar onberispelijk zat. De dikke, blonde vlechten, die om het hoofd opgestoken waren, omringden haar fijbesneden gelaat, met den griekschen neus en de heldere blauwe oogen; terwijl de kleine mond wanneer zij glimlachte, twee mooie rijen melkwitte tanden te zien gaf.

»Waar is de brief dan, Nelly?» vraagde zij aan haar zusje, de jongste van het gezin en het algemeenste speelpopje.

»In de huiskamer, bij moeder,» antwoordde Jan, de oudste jongen, in hare plaats.

»Vader is ook zoo juist thuis gekomen, het is al lang twaalf uur.»

»Nu, ga dan maar gauw mee, dan zullen we eens zien wat grootvader schrijft,» zeide Kate, haar broeders en zusje naar de huiskamer voorgaande.

Dokter Richter woonde met zijne vrouw en zes kinderen op een mooi dorp in Gelderland, dat wij Diepenheim willen noemen. Kate, of liever gezegd Catharina, was de oudste van het troepje, en had op den tijd waarin ons verhaal begint den leeftijd van twintig jaar bereikt. Zij was het evenbeeld harer moeder, wier rechterhand zij was in de huishouding, en tegelijk een groote hulp voor haar vader in zijn drukke praktijk.

Wanneer het werk in huis was afgeloopen, werkte zij onder zijne leiding in de apotheek, en dikwijls

liet hij haar halen om hem te helpen bij het leggen van een verband of bij de een of andere kleine operatie. Zij had een vaste, doch zachte hand, en vooral de arme patienten, voor wie zij menig smakelijk ziekenkostje bereidde, zagen haar gaarne komen.

Op haar volgde Dora, die voor haar examen studeerde en bijna haar achttiende jaar had bereikt, dan kwamen drie jongens, Jan, Paul en Egbert, en eindelijk de kleine Nelly, die nog geen vijf jaar telde.

Dokter Richter stond algemeen als zeer knap bekend, en het had iedereen verwonderd, dat hij zich op een dorp gevestigd had; hij was echter een man die veel van het buitenleven hield en daar zijne vrouw in haar jeugd veel gesukkeld had, had hij het bij hun huwelijk ook voor haar beter gevonden dan het drukke stadsleven.

Nu zijn jongens echter ouder werden, en het dorpsonderwijs, zelfs met de extra lessen, niet meer voldoende voor hen was, dacht hij er wel eens over naar de stad te gaan, wanneer zich daar een geschikte werkkring voor hem aanbood, of hij de praktijk van een ouderen collega kon overnemen.

Het was een zeer gelukkig, werkzaam huisgezin, de kinderen waren eenvoudig opgevoed, en het was hun nooit toegestaan ook maar een half uur in ledigheid door te brengen.

De dokter zelf was zeer getrouw in het vervullen zijner plichten, en hij eischte dat ook van zijn kinderen, maar hij kon toch wanneer zijn werk het hem veroorloofde met hart en ziel in hun vroolijke spelen deelen.

Toen Kate vergezeld door Nelly en de drie jongens de huiskamer binnen trad, waar hare ouders en Dora reeds aan de koffietafel vereenigd waren, stak hare moeder haar den brief toe, zeggende:

»Hier is een brief voor u van grootvader, kindlief, ik ben verlangend te hooren hoe zij het in Schoonoord maken.»

Kate ging op haar plaats zitten en begon te lezen.

»Alles wel, moeder, grootvader schrijft dat het heel druk is met alles wat er voor Kerstmis moet worden in orde gemaakt, en hij vraagt of ik grootmoeder niet wat wil komen helpen.»

Zij zag hare moeder vragend aan, terwijl zij haar den brief toereikte.

Deze glimachte even.

»Ik zou het heel graag doen, moeder, maar ik ben bang dat het wat druk voor u zal zijn als ik weg ga.»

»Ik geloof dat het wel zal gaan, Dora kan mij helpen, en vader wil je ook wel een poosje vacantie geven, nietwaar,» zeide zij, zich tot haar man wendend, »een kleine afwisseling kan geen kwaad voor

haar, dus moesten wij haar maar laten gaan, vindt ge niet, Alfred?»

»Wanneer wilde grootvader je hebben, Kate?»

»Aanstaanden Dinsdag, vader, Donderdag is er een feest voor de meisjes van de fabrieksschool, dat komt voor mij ook goed, dan kan ik Zondag mijn klas nog hebben.»

»Nu goed, als moeder je permissie geeft, pak dan je koffertje maar; ik zal grootvader wel melden dat je met den trein van half twaalf komt.»

Den volgenden Dinsdag wandelde Kate, vergezeld van haar vader, naar het station, beladen met allerlei kleine geschenken voor hare grootouders, en met verlof om veertien dagen bij hen te blijven.

De oude heer Richter was predikant te Schoonoord. Al zijne kinderen waren getrouwd, sommige in, andere buitenslands, zoodat hij de ruime pastorie nu nog maar alleen met zijne vrouw bewoonde.

Hij was een hoog bejaard, eerwaardig man, die door zijne gemeente hartelijk bemind werd. Zelf kon hij wel niet meer zooveel doen als in vroegere jaren, maar hij had een kleinen kring uit de kern zijner gemeente om zich heen weten te vergaderen, die nu onder zijne leiding het werk voortzette, dat hij eenmaal zelf begon.

Schoonoord was een fabrieksstadje, dat voornamelijk van de spin- en weverijen bestond. Een aantal

jonge meisjes en vrouwen werkte op deze fabrieken, en hun lot had hij zich voornamelijk aangezien. Hij had een Zondagsschool en een naaischool voor hen opgericht, die nog gevolgd waren door een avondschool, waar lees- en schrijflessen werden gegeven, en een zangklasse.

Weinig dingen waren er, waarvan de heer Richter zooveel genoegen had als juist van dit laatste. De meisjes leerden spoedig de schoone liederen, die zij twee- en driestemmig zongen, van buiten, en in de zalen der spinnerijen, waar vroeger dikwijls de gemeenste liedjes werden gezongen, klonken nu de Sankey liederen, die onwillekeurig het goede zaad in de harten van toehoorders en zangsters uitstrooiden.

Kate werd met groote vreugde door haar grootouders ontvangen. Grootvader kuste haar op de beide wangen, en zeide: »daar doet ge wel aan, kind, ge komt juist bij tijds om met ons feest te vieren en grootmoeder een beetje te helpen met al de voorbereidselen van melk en koekjes, die zooals ge weet bij zulk een avond behooren.»

Dat was juist iets voor het bedrijvige meisje; zij ging met hare grootmoeder inkoop doen en hielp met eenige jongere leden van het bestuur de groote zaal versieren met sparrengroen, waartusschen roode hulstbesjes en teksten werden aangebracht, zoodat alles een recht feestelijk aanzien kreeg, en Donder-

dags-avonds stond zij met een net wit boezelaar voor, bij de tafel, waarop de kommetjes voor de chocolade en de versnaperingen op groote presenteerbladen gereed stonden, om bij het schenken en rond dienen behulpzaam te zijn.

De meisjes, die in groote getalen waren opgekomen, zaten op lange banken voor de met een groen kleed overdekte tafel, waaraan haar grootouders en de andere bestuursleden hadden plaatsgenomen. Na het zingen van enkele toepasselijke liederen en een kort gebed, stond Ds. Richter op en zeide: »Meisjes, het verheugt mij zeer u allen zoo gelukkig hier te samen te zien. En uw zingen heeft mij waarlijk het hart verkwikt; nu, bij een feest passen ook vroolijke liederen.

En deze maand December is een feestmaand, waarin wij ons voorbereiden op het heerlijke Kerstfeest dat we weder samen hopen te gedenken. De vier Zondagen die aan dat feest voorafgaan, en waarvan we er nu reeds één achter den rug hebben, heeten Advents-Zondagen. Advent beteekent komst, en deze Zondagen waren reeds in de oude, christelijke tijden gewijd aan de herdenking van de komst van onzen Heiland, in het vleesch, in de wereld, in de gemeente, en aan Zijn wederkomst eenmaal en dat kan reeds spoedig zijn, op de wolken des hemels, met een geroep, en de stem des Archangels en met de bazuine Gods; wanneer Hij allen die in

hebben de meesten van ons niet en het is ook niet wat Hij het eerst en het meest verlangt, maar een geschenk wenscht Hij toch van ons te ontvangen, niet, in de eerste plaats, opdat het *Hem*, maar opdat het *ons* rijk en gelukkig make. En dat geschenk is ons hart, zoo arm, zoo onrein, zoo zondig als het is; opdat Hij er in kan wonen en het zich ten eigendom kan maken.

Komt, meisjes, wij zullen eens samen zingen:

»Neem mijn leven, laat het, Heer!  
Toegevoegd zijn aan Uw eer.»

Met volle, krachtige stemmen hieven de meisjes het lied aan, en toen het uit was, werden de kommetjes gevuld en Kate en twee andere meisjes brachten ze rond met de versnaperingen, die met gejuich werden ontvangen.

Vervolgens nam een van de andere bestuursleden, de heer Bruin, het woord, en vertelde hen van een groot gesticht voor verwaarloosde kinderen in Duitschland, het »Rauhe Haus» genaamd, waar in 't begin van den Adventstijd een groote Kerstboom in de kerkzaal wordt neergezet, die met vele kaarsjes versierd is.

Op den eersten avond wordt er echter bij de avondgodsdienstoefening slechts één kaarsje aan den boom ontstoken, en dan zegt een van de kinderen

Hem hebben geloofd en Hem hebben liefgehad, zoowel de dooden, die uit de graven zullen opstaan, als zij die levend zijn overgebleven, zal opnemen, den Heer te ontmoet in de lucht, om altijd met Hem te blijven.

Deze Advents-Zondagen waren daarom ingesteld, opdat alle christenen zich voor het Kerstfeest behoorlijk zouden voorbereiden en stemmen, door te gedenken aan alles wat God hen in zijnen Zoon, en door zijn komst op deze zondige aarde heeft gegeven, en zich af te vragen of zij bereid zullen zijn, om den Heiland met vreugde te ontvangen, wanneer Hij op de wolken des Hemels wederkomt.

Gij weet, meisjes, wanneer er te huis het een of ander feest, bijv. een verjaardag wordt gevierd, dan worden daar gewoonlijk reeds vooruit toebereidselen voor gemaakt. Het huis wordt wat opgeknapt, opdat alles er netjes en ordelijk uit zou zien. Moeder bereidt het een of ander lievelingsgerecht en, als het even kan, koopt zij een klein geschenk voor den jarige.

En als wij nu den geboortedag van Gods grooten Zoon, die op aarde kwam om zondaren zalig te maken, en waarbij dus ieder mensch zulk een groot belang heeft, gaan vieren, zullen wij dan ook daarvoor niet huis en hart bereiden. En welk geschenk zullen wij Hem nu geven, goud en zilver, ja, dat

de eerste belofte op, waarmee God in 't Paradijs de komst van den Verlosser aankondigde; want deze belofte was als een licht en een ster der Hope voor het arme, zondige menschenpaar, dat door eigen schuld den schoonen hof van Eden moest verlaten.

»Wie kan mij die belofte opzeggen, meisjes?»

Een der kleinste op de voorste bank stond op en zeide: »Ik zal vijandschap zetten tusschen u en tusschen deze vrouw, en tusschen uw zaad en haar zaad, datzelfde zal u den kop vermorselen en gij zult het de verzenen vermorselen.»

»Heel goed, Keesje, waar kunt gij haar vinden?»

»Genesis 3, vers 15, mijnheer.»

»Best! Nu, den tweeden avond wordt er nog een kaars bij de eerste ontstoken, dat is de tweede ster, de belofte aan Abraham, hoe luidt die?»

Dadelijk viel een van de meisjes in:

»En in uw zaad zullen gezegend worden alle volken der aarde, naardien gij Mijne stem gehoorzaam geweest zijt. Gen. 22, 18.»

»Juist, wij weten dus nu dat God een Verlosser beloofde, en dat die Verlosser zou geboren worden uit het zaad van Abraham, dus uit het volk der Joden.»

»Welke belofte denkt gij dat de kinderen opzeggen bij het kaarsje dat op den derden avond ontstoken wordt?»

»De belofte aan David,» zeide Naatje Jansen,

»Doch uw huis zal bestendig zijn, en uw koninkrijk tot in eeuwigheid, voor uw aangezicht; uw stoel zal vast zijn tot in eeuwigheid. 2 Sam. 7, 16.»

»Daaruit zien wij dat de Verlosser uit het huis en geslacht van David zou geboren worden, maar deze belofte is niet zoo heel duidelijk, wie kan er mij een noemen waaruit men dit nog beter ziet?»

»Jes. 11 vs. 1. Want er zal een rijsje voortkomen uit den afgehouden tronk van Isai en een scheut uit zijne wortelen zal vrucht voortbrengen,» was het antwoord.

»Maar tusschen deze beloften zijn toch nog anderen in, niet waar?»

»Ja, die van Mozes,» zeiden verscheidene stemmen: »De Heer uw God zal u een profeet verwekken uit uwe broeders gelijk mij, dien zult gij hooren. En Bileam's profetie. Er zal een ster voortgaan uit Jacob en er zal een scepter uit Israël opkomen: die zal de palen der Moabieten verslaan, en zal al de kinderen van Seth verstoren.»

»Wel meisjes,» zeide de heer Bruin, »ik zie tot mijn vreugd, dat gij ook goed zoudt kunnen meedoen met de kinderen uit het »Rauhe Haus» om de beloften op te noemen, totdat op den kerstavond al de kaarsjes aan den boom zijn aangestoken en een heerlijk licht verspreiden. Wie kan mij nu nog tot slot de allerlaatste profetie, die wij bij Maleachi vinden opzeggen, gij misschien wel Mina?»

ping langzaam begonnen neder te dalen op den harstochtlijken jager in de benedenkamer, en bij op zijn klacht tot straf voor zijn leven maken slechts ten antwoord kreeg:

Elk doet hier vrij wat hem behaagt.  
Gij jaagt;  
Laat me onverhinderd visschen.

Eindelijk sloeg het scheidensuurkje. Welvoldaan gingen de meeste meisjes naar huis en ook de bewoners van de pastorie keerden in een gelukkige stemming terug.

»Grootvader,» zeide Kate, toen zij aan den avondisch vereenigd waren; »wie was dat meisje, dat zoo bitter weende, het spijt mij zoo dat ik haar niet eens heb aangesproken, maar zij was mij ontsnapt, eer ik 't wist?»

»Ik zag geen weenend meisje; hoe zag ze er uit?»

»Lang en zwart, met een blauwe japon aan, ze had geen onaardig gezichtje, en ze zat op de eerste rij.»

»Dat zal Anna Staal geweest zijn, arm kind, ik zal er morgen eens heen gaan, het is het treurigste huishouden, dat ik ken, de man drinkt, de kinderen zijn verwaarloosd, de moeder is nog het best, maar

En Mina antwoordde met een heldere stem; »Ziet ik zende mijnen engel, die voor mijn aangezicht den weg bereiden zal; en snellijk zal tot zijnen tempel komen die Heere, dien gijlieden zoekt, te weten de Engel des verbonds aan denwelken gij lust hebt, ziet Hij komt, zegt de Heere der heerscharen.»

»Ziet ik zende ulieden den profeet Elia, eer dat die groote en vreeslijke dag des Heeren komen zal. En Hij zal het hart der vaderen tot de kinderen wederbrengen, en het hart der kinderen tot hunne vaderen, opdat ik niet kome en de aarde met den ban sla.»

»Goed Mina, dat was Johannes de Dooper, de wegbereider des Heeren; meisjes, ik hoop dat ook ons hart op het aanstaande Kerstfeest bereid zal zijn, opdat de groote Koning bij ons zijn intrek kan nemen.»

De melk en de versnaperingen gingen nu nog eens rond, er werd nog een lied gezongen en daarna begon het tweede deel van den avond, waarop de meisjes zelf het een of ander gedicht mochten voordragen, dat eigenaardig genoeg bijna altijd zeer droevig was, en waarop ook Kate de vroolijke stemming niet weinig verhoogde, door »de kamerjacht,» van Mr. Oosterwijk Bruijn, voor hen op te zeggen, waarbij de meisjes schudden van het lachen, toen de dropelen water van den visscher op de bovenverdie-

zij is de tweede vrouw en heeft weinig te zeggen, want haar man werkt haar voortdurend tegen.

Anna kwam den laatsten tijd niet zoo geregeld, en ik hoorde, dat zij met een van de wevers verkeerung heeft, wat de vader niet wil toestaan.

Morgen zal ik er heengaan.»

Getrouw aan zijn belofte ging Dr. Richter den volgenden dag het ongelukkige gezin van Staal opzoeken, maar kwam geheel ontdaan terug. »Anna is van nacht met den wever gevlucht,» vertelde hij, »de man is Roomsch en staat niet te best bekend, haar vader is woedend en wil haar niet meer als zijn dochter erkennen, arme man! hij heeft er zelf de meeste schuld aan, want door zijn drankzucht maakt hij zijn huis voor vrouw en kinderen tot een ware hel.»

»Arm kind, hoe is het mogelijk, wat zal er nu van haar worden,» zeide grootmoeder, en Kate maakte zichzelf allerlei verwijten, dat zij niet meer haar best had gedaan om het meisje te bereiken, toen zij haar zoo bedroefd zag, maar het was nu te laat, en er was niets meer aan te doen.

Enigen tijd later kwam er bericht, dat Anna Staal getrouwd was in Rotterdam, de vader had schriftelijk zijn toestemming gegeven, maar hij had gezworen, dat hij zijn kind nooit meer wilde zien.

Tien dagen na het feest vertrok Kate weder naar Diepenheim, na nog heerlijke dagen bij haar groot-

ouders te hebben doorgebracht, en werd met open armen door hare familie ontvangen.

Twee jaar later vinden wij het huisgezin van den Dokter niet meer in Diepenheim, maar in een der groote steden van ons vaderland, waar hem een plaats, als eerste geneesheer in het groote ziekenhuis, was aangeboden.

Het had hun allen veel gekost om het mooie dorp met zijne tallooze gelukkige herinneringen aan de eerste huwelijks- en kinderjaren te verlaten, maar Dr. Richter en zijne vrouw hadden terecht begrepen, dat het voor de verdere opvoeding en ontwikkeling hunner kinderen beter was, in de stad te wonen, en daar de betrekking, die hij had gekregen, zeer eervol en tevens zeer naar zijn smaak was, had hij niet lang gearzeld haar aan te nemen.

Zij bewoonden nu een flink, aangenaam huis in een villa-park, zoodat zij toch niet geheel van het buitenszijn verstoken waren; maar het park, hoe mooi ook aangelegd, kon in de oogen der kinderen niet halen bij de bosschen en weilanden van hun geboorteplaats.

Ook in het gezin zelf zijn vele veranderingen gekomen. Dora is getrouwd met een predikant, die haar spoedig na hunne verloving naar zijn lieve pastorie in het hooge noorden had gehaald en als zijn vrouwtje aan de gemeente had voorgesteld.

Zij was daar met groote liefde ontvangen, want de menschen hadden al dikwijls onder elkander gezegd: »een pastorie zonder een domineesche, dat is nu toch eigenlijk geen aardigheid.»

De drie jongens waren op het gymnasium in verschillende klassen en de kleine Nelly was ook op school. Zij vond zichzelf heel gewichtig en was den eersten dag den beste thuis gekomen met de mededeeling, dat ze al tien vriendinnen had, die een paar dagen later nog met vijf vermeerderd werden; een mededeeling, die niet weinig den lachlust harer broeders opwekte, en waar zij zoo mee geplaagd werd, dat het kind eindelijk haar troost maar bij hare moeder ging zoeken.

Kate is nog tehuis, zij is de verloofde van een jong zeeofficier, die haar, als hij over een jaar terugkomt, hoopt te trouwen. Zij ziet er nog even lief uit, als vroeger, maar er is soms een ernstige, bekommerde trek op haar gelaat, als ze denkt aan al de gevaren, die haar George moet doormaken en aan den langen tijd dien hij nog zal wegblijven.

»Kate,» zeide haar vader op zekeren dag, toen hij van zijn morgenvisites terugkwam, »dat kleine meisje, in het ziekenhuis, waar ik laatst van vertelde, dat zich zoo erg gebrand heeft, begint mooi te beteren, maar nu gaat zij zich vervelen en wordt daardoor onrustig. Het is voor haar herstel noodig, dat zij zoo kalm mogelijk blijft, ik zou gaarne zien

dat ge haar van middag eens gingt opzoeken, ge kunt een paar prentenboeken voor haar meenemen en haar een poosje vertellen.»

Kate lag met een boek in de hand achterover geleund in een laag stoeltje in den tuin. Het was in het laatst van September, en nog een drukkend heete dag, de wandeling door de warme straten lokte haar niet bijzonder aan, daarbij was zij nog nooit in het ziekenhuis geweest, en zij zag er erg tegen op.

»Is het bepaald noodig, vader,» zeide zij, hare blauwe oogen vragend naar hem opslaande, »ik heb er niets geen lust in?»

»Ik dacht, dat mijn dochter had geleerd om niet te vragen of zij er lust in had, wanneer haar eenig werk voor den Heer of voor Zijne armen en zieken werd te doen gegeven,» antwoordde Dr. Richter op ernstigen toon.

Kate bloosde. »Ja vader, maar het is ook meer, omdat ik er wat tegen opzie; hoe moet ik het ontvangen en wat moet ik zeggen om op de zaal te kunnen komen?»

»Zeg maar dat ik u gezonden heb om naar kleine Lotje te zien, de hoofdzuster zal je dan wel terecht helpen, ik heb er haar al over gesproken, tusschen twee en vier kunt gij terecht.» Hij drukte zijne dochter een kus op het voorhoofd en ging weg.

Kate zocht spoedig een paar aardige prentenboeken

bijeen, deed ze met eenige mooi gekleurde peren in een tasche en na haar hoed en handschoenen te hebben opgezocht, begon zij haar warme wandeling.

Alles ging veel gemakkelijker, dan zij zich had voorgesteld, de vriendelijke portier wees haar de afdeling, waar zij heen moest, en de hoofdverpleegster, aan wie zij zich, als de dochter van dokter Richter voorstelde, bracht haar dadelijk op de groote ziekenzaal, bij het bedje van het verbrande meisje.

»Lotje zal erg blij zijn een bezoekje te ontvangen,» zeide zij, »hare moeder is baker en kan dus maar zelden komen; nu zij niet meer zooveel pijn heeft, vallen de dagen haar erg lang, maar u moet niet schrikken, want zij is nog erg ingepakt.»

Het kleine meisje zag er inderdaad akelig uit, haar gelaat was met een linnen lap bedekt, waarin gaten waren gesneden voor oogen, neus en mond, hetgeen haar een spookachtig aanzien gaf. De armpjes waren ook geheel verbonden, maar gelukkig waren de handen vrij zoodat zij iets vast kon houden.

Kate zette zich naast haar kribbe op den houten stoel neder en was spoedig goede maatjes met haar. Beide waren na een half uurtje geheel verdiept in de geschiedenis van de gelaarde kat, eik plaatje in het groote kleurige prentenboek moest nauwkeurig bekeken en verteld worden, en daarna liet Kate haar zeggen, hoe zij toch zoo gebrand was,

en vertelde haar, hoe goed de Lieve Heer voor haar was, dat ze nu weer beter werd, omdat ze toch zoo stout was geweest en te dicht bij het petroleumstel was gekomen, wat moeder zoo streng verboden had.

Kate had een gemakkelijke, prettige manier om met kinderen om te gaan, die zich gewoonlijk zeer aan haar hechten, het kleine Lotje maakte daarop geen uitzondering en ze moest dan ook beloven spoedig weer eens terug te komen.

Toen zij opstond zag zij de groote ziekenzaal eens rond. Ze was hoog en luchtig gebouwd met groote vensters aan iedere zij en aan het eind een glazen deur, die toegang gaf tot een balkon. Langs elken muur stonden tien ijzeren kribben, met een geel houten kastje en dito stoel er naast, en in 't midden twee tafels, en de hooge lessenaar van den dokter.

Sommige der patienten zaten aan een der tafels, een paar hadden naast hun bedden plaats genomen maar de ernstigste zieken lagen in bed.

Kate's blikken dwaalden medelijdend van de een naar de ander en bleven eindelijk rusten op een jonge vrouw, die in half zittende houding in de kussens, die hoog achter haar waren opgestapeld, leunde.

Het bleeke, vermagerde gelaat, met het schitterend roode biosje op iedere wang, was omringd door git-zwart haar, dat in kleine krulletjes aan de vlechten ontsprong, en de donkere, diep ingezonken oogen

zagen Kate aan met een blik van verlangen en herkenning.

Waar had zij dat gelaat meer gezien?

Kate kon het zich niet dadelijk herinneren, maar zij trad toch aarzeland op de kranke toe, en zeide zachtkens:

»Ik geloof dat ik u ken, maar ik kan u toch niet thuis brengen.»

»Juffrouw Richter!" riep de vrouw, de vermagerde hand naar haar uitstreckende, »o! Goddank, dat u gekomen zijt.»

»Anna Staal! zijt gij het, arm kind, hoe komt gij hier, en in dezen toestand?"

Kate had het meisje nooit vergeten; nog dikwijls, als zij aan haar dacht, had zij zichzelf verweten, dat zij niet naar haar toe was gegaan, toen zij haar had zien weenen en dan had zij den goeden Herder gevraagd zelf zijn verloren schaap te gaan zoeken.

Hoe dikwijls gaat het toch zoo, ook bij ons, wanneer wij kunnen helpen en troosten, dan denken we er niet aan, of we willen niet, en wanneer we niet meer kunnen, dan zouden we het zoo gaarne willen en er veel voor over hebben, als het niet te laat was.

Te laat, het is zulk een droevig woord, daarom heden, wat uwe hand vindt, doe het, met al uwe macht.

»Ja, Juffrouw," snikte de vrouw, terwijl zij Kate's

hand krampachtig vasthield, »ik herkende u dadelijk, als de kleindochter van onzen dominé, ofschoon ik u maar een paar maal op school heb gezien; ach Juffrouw, ik ben toch zoo bitter ongelukkig.»

Zij vertelde, hoe zij met haar man naar den Achterhoek was getrokken, waar hij op een weverij werk had gekregen. Eerst ging alles goed, maar spoedig begon hij weer te drinken en in plaats, dat hij voor haar verdiende, moest zij het voor hem doen.

Zij ging nu ook naar de fabriek, en werkte daar tot weinige weken voor de geboorte van haar eerste kind. »Wat ik toen geleden heb, juffrouw, dat kan ik u niet zeggen, het ontbrak mij aan het noodigste, mijn man verdrong alles, en sloeg mij soms, zoodat het een wonder is, dat ik in het leven bleef, maar ik was zeer ziek en het duurde geruimen tijd, voor ik mij weder naar de fabriek kon slepen om mijn vermoeiende dagtaak weer op te vatten. Mijn kindje bracht ik bij een buurvrouw, die heel goed voor mij was geweest, en er nu tegen betaling van enkele stuivers voor zorgde. Nu ik weer verdiende en beter voedsel kon koopen, want van mijn man kreeg ik sinds lang geen cent meer, begon ik wat aan te sterken. Toen werd mijn man ziek, hij had met een kameraad een weddenschap aangegaan, wie het meeste kon drinken, hij kreeg het delirium en stierf na drie dagen, het was vreeselijk, maar ik had nu meer rust in huis. Toen echter vier maanden later mijn kleine

meisje werd geboren, bleef ik zoo zwak, dat er geen sprake meer van was, dat ik naar de fabriek kon gaan. Ik kwam toen hierheen, er woonde hier nog een tante van mijn eerste moeder, en ik hoopte, dat zij mij zou kunnen helpen; maar zij was gestorven en toen stond ik met mijn twee kinderen alleen. Ik moest nu wel bedelen, wilde ik niet van honger omkomen, ik schreef aan mijn vader, maar ik kreeg geen antwoord, toen stierf mijn dochtertje van gebrek, het was zulk een lief kind, maar ik kon haar niet genoeg geven, ik kreeg zelf weinig in en melk koopen was te duur. Op een avond, toen ik niet meer wist waarheen te gaan, kreeg ik op straat een bloedspuwing. Men bracht mij hier. Mijn jongen is door de stad uitbesteed, hij mag mij elke week komen bezoeken. Ach juffrouw, ik lijd zoo veel, en ik ben zoo ongelukkig.»

De tranen stonden Kate in de oogen, de arme vrouw was bijna even oud als zijzelve en welk een leven van ellende lag daar achter haar.

Zij wilde juist antwoorden, toen de zuster naar haar toekwam en zeide:

»Het spijt mij erg, Juffrouw Richter, maar deze patient moet zeer rustig worden gehouden, zij mag nu volstrekt niet meer spreken, maar als u wilt kunt u terugkomen.»

Anna Staal zag haar smeekend aan.

»Zeker, ik zal komen," zeide Kate, »maar nu moet



ge rusten." Zwijgend drukte zij een kus op het voorhoofd der kranke; ze kon, dat voelde ze, op dit oogenblik niet anders geven dan hare liefde en verwijderde zich met de zuster.

Van dien dag af bezocht Kate de arme vrouw dikwijls. In 't eerst sprak deze alleen van haar ongeluk en gaf haar man de schuld van al het lijden, dat haar getroffen had. Maar langzamerhand werden hare oogen geopend voor haar eigen zonde, haar hoogmoedig hart werd verbroken, en zij zag in, dat zij haar eigen weg was gegaan, toen zij, tegen het verbod haars vaders, luisterde naar de verleidende stem van haar minnaar, en dat zij ten volle de straf voor hare schuld, en den toorn haars vaders verdiend had.

Maar nu was ook haar hart geopend voor den troost van het evangelie, waaruit Kate haar telkens voorlas. Zij leerde gelooven in den Heiland van zondaren, die ook haar wilde redden, en als het haar weder bang werd, zeide Kate: »Anna, herinnert ge u het lied niet meer dat de meisjes zoo schoon plachten te zingen:

Door een blik op het kruis is er leven en heil,  
Is er leven voor u en voor mij,  
Zie geloovig op Hem, word behouden en leef;  
Want genade biedt Jezus u vrij.

had hare zieke het heerlijke kerstevangelie voorgelezen, en haar verteld van den schoonen kerstboom, dien hare ouders elk jaar in hun huis maakten, met zijn talloze lichtjes en de mooie witte engelen, die tusschen zijn takken zweefden.

»Wat herinnert mij dat aan ons laatste feest op de fabrieksschool," zeide Anna.

»Weet u nog Juffrouw, hoe mijnheer Bruin ons toen van den kerstboom in dat groote weeshuis vertelde, ik heb er zoo vaak aan gedacht en altijd gewenscht nog eens zulk een boom te mogen zien, maar dat zal nu wel niet meer gebeuren."

Kate glimlachte, »zulk een groote zou niet gaan, zeide zij nadenkend, maar een kleine — nu beloven doe ik niets, maar ik zal er eens met de zuster over spreken."

Kate sprak er eerst over met de zuster, die zoo gaarne alles voor de zieken deed en met blijdschap haar toestemming gaf, en toen met haar broeders, die haar moesten helpen, om een kleinen boom te koopen.

Zelve maakte zij eenige versierselen in orde, twee mooie kaartjes met toepasselijke teksten, wat watten om sneeuwvlokken voor te stellen, kaarsjes en een paar porseleinen engelen, die hare moeder haar afstond van den grooten boom die reeds in de huiskamer prijkte.

Den avond voor het kerstfeest, begaf Kate zich

Dan vouwde de arme kranke de handen en fluisterde: »Ja ook voor mij."

Eén wensch had ze nog, dat haar vader haar wilde vergeven. Kate schreef aan haar grootvader en door diens bemiddeling en de voorspraak van Anna's tweede moeder, die innig medelijden met haar had, zond hij haar eindelijk een korten brief, dien Anna den volgende dag vol vreugde aan haar bezoekster toonde.

De herfst had in dien tijd plaats gemaakt voor den winter, en het was duidelijk te zien, dat de dagen der arme vrouw geteld waren.

Zij had reeds afscheid genomen van haar zoontje, ze wist, dat ze heenging, maar bevreesd was ze niet, ze verlangde er zelfs naar.

»Als ik angstig word, zeg ik het versje op dat ik als kind leerde," zeide zij tot Kate:

Als wij de doodsvallei betreên,  
Laat ons elk aardsche vriend alleen;  
Maar Hij, de beste vriend in nood,  
Verzelt ons over graf en dood.

Zoo naderde het Kerstfeest, met rassche schreden. Als een witte lijkwade, lag de sneeuw uitgespreid over de grasperken en de boomen in het villapark, maar in de straten der groote stad was ze platgetreden en zwart, door de vele voetstappen. Kate

met dat alles naar het ziekenhuis; haar vader, die nog een ernstige patient wilde bezoeken, vergezeld haar en de kruijer, die den kleinen boom droeg.

Als de feestviering in het ziekenhuis was afgelopen, zouden zij samen terugkeeren om hun eigen boom te ontsteken.

In de vestibule werd het boomje in orde gemaakt, terwijl de zuster een wit laken over een kleine tafel uitspreidde en die voor het bed van Anna plaatste. Toen gingen de groote deuren wijd open en terwijl de zieken met verwonderde bliken opzagen, bracht Kate den boom binnen, plaatste hem op de tafel en nadat de gaslichten laag waren neergedraaid, werden de kaarsjes aangestoken. Een kreet van vreugde klonk over de zaal, allen, die loopen konden scharden zich om den boom en de bedden der andere zieken werden bij geschoven, zoodat zij ook iets konden zien. Toen las Kate de kerstgeschiedenis nog eens voor en vertelde van Hem die arm werd, opdat wij rijk zouden worden, en die ook de arme zieken liefhad, en hen zoo gaarne gelukkig wilde maken. Vervolgens werd een kerstlied gezongen, waaraan allen mee konden doen, al was het met zwakke, bevende stemmen, want Kate had het gezang op blaadjes papier uitgeschreven, en lieflijk klonken de tonen door de zaal:

O Zoon van God! den mensch gelijk,  
Voor wie verlaat G'uw troon en rijk,  
Voor wie wordt Gij in 't stof verneerd,  
Die met een wenk 't heelal regeert?

Voor wie? voor heilig' Englen? neen!  
Die zingen 't heil der aard alleen:  
Voor zondaars daalt der Englen Heer,  
Voor arme zondaars daalt Hij neêr.

Anna had toegelusterd, stil, met gevouwen handen en schitterende oogen, die het licht dat van het boompje afstraalde schenen in te drinken. Zingen kon ze niet meer, maar ze fluisterde de woorden na, en haar gelaat glansde van vreugde.

Door de vriendelijke zorg der zuster kregen de zieken nog een kleine versnapering bij het kerstboekje, dat Kate voor hen had meegebracht, en toen haar vader haar kwam halen en zij zich over Anna heenboog om afscheid te nemen, drukte deze haar de hand en zeide met zwakke stem: »Dank u, dank u, juffrouw, nu wil ik gaarne heengaan, het is mij als had ik in den geopenden hemel gezien.»

Den volgenden middag, toen haar vader uit het ziekenhuis kwam, vertelde hij, dat Anna vroeg in den morgen, zachtkens was gestorven; het was het begin van haar laatste en schoonste kerstfeestviering

op aarde geweest, die zij nu voor eeuwig in den hemel mocht voortzetten.

Kate bleef nog een jaar bij hare ouders en volgde toen haren George naar hun eigen gelukkig tehuis, waar zij in later jaren aan hare beide dochttertjes nog dikwijls de geschiedenis der arme Anna en haar kerstboomje vertelde.

Zoolang de nog geringe voorraad strekt,  
worden onderstaande Kerstboekjes, gesorteerd, per  
100 ex. geleverd à f 3,-; voor niet-leden à f 4,-:

Dr. E. LAURILLARD, 't Mislukte pistoolschot.

Y. D. MULLER MASSIS, Wat de liefde tot Christus vermag.

J. H. WIERSMA, Op een hofsteê.

J. H. WIERSMA, Mijn Kerstboom uit het Oude Testament.

Dr. E. LAURILLARD, De Vuurtoren.